

CO₂-Managementplan

Opdrachtgever: Greenchoice B.V.

Naam: Ruben Veeffkind

Martin Havik
De Duurzame Adviseurs

V1.6; 09-10-2020

de duurzame
adviseurs

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
1 INLEIDING EN VERANTWOORDING	4
1.1 Leeswijzer	5
2 BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE	6
2.1 Statement bedrijfsgrootte	7
2.2 Project met gunningvoordeel	7
3 EMISSIE-INVENTARIS RAPPORT	8
3.1 Verantwoordelijke	8
3.2 Basisjaar en rapportage	8
3.3 Afbakening	8
3.4 Directe- en indirecte GHG-emissies	8
3.4.1 <i>Berekende GHG-emissies</i>	8
3.4.2 <i>Verbranding biomassa</i>	9
3.4.3 <i>GHG-verwijderingen</i>	9
3.4.4 <i>Uitzonderingen</i>	9
3.4.5 <i>Invloedrijke personen</i>	9
3.4.6 <i>Toekomst</i>	9
3.4.7 <i>Significante veranderingen</i>	9
3.5 Kwantificeringsmethoden	10
3.6 Emissiefactoren	10
3.7 Onzekerheden	10
3.8 Uitsluitingen	10
3.9 Verificatie	11
3.10 Rapportage volgens ISO 14064-1	11
4 ENERGIEMANAGEMENT ACTIEPROGRAMMA	12
4.1 Kwaliteitsmanagementplan	12
4.2 Energiemanagementplan	12
4.3 Energiebeleid	12
4.4 Doelstellingen	12
4.5 Uitvoering	13
4.5.1 <i>Energieaspecten</i>	13
4.5.2 <i>Referentiejaar</i>	13
4.5.3 <i>Reductiedoelstellingen</i>	13
4.5.4 <i>Organisatie van de CO₂-footprint</i>	13
4.5.5 <i>Energiemanagement actieplan</i>	14
4.5.6 <i>Energieverbruik Greenchoice</i>	14
4.5.7 <i>Energie reductiekansen</i>	15
4.5.8 <i>Monitoren en beoordelen</i>	15
4.6 TVB Matrix	16
4.7 Borging van het kwaliteits- en energiemangement actieplan	17
4.7.1 <i>Interne audits</i>	17
4.7.2 <i>Externe audits</i>	17
4.7.3 <i>Directiebeoordeling</i>	17
4.7.4 <i>Feedback</i>	17
5 STUURCYCLUS	18
6 COMMUNICATIEPLAN	19
6.1 Externe belanghebbenden	19
6.2 Interne belanghebbenden	19
6.3 Projecten met gunningvoordeel	19
6.4 Communicatieplan	20

6.5	Website	21
6.5.1	<i>Tekstuele informatie</i>	21
6.5.2	<i>Gedeelde documenten</i>	21
6.5.3	<i>Website SKAO</i>	21
DISCLAIMER & COLOFON		22
	Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid.....	22
	Bescherming intellectueel eigendom	22

1 | Inleiding en verantwoording

Greenchoice levert energie (gas en elektriciteit) aan diverse afnemers vooral in de private sector (consumenten en bedrijven), maar ook aan (semi-)overheidspartijen. Greenchoice is voorloper in het leveren van duurzaam opgewekte energie en motiveert klanten al jaren om energie te besparen, zelf stroom op te wekken en CO₂ uitstoot te beperken. Binnen de eigen organisatie wordt ook al veel gedaan om energie te besparen en CO₂ uitstoot te vermijden, maar dat kan nog beter. Doordat de CO₂ prestatieladder methodiek invulling geeft aan deze wens en de invulling van een groot deel van de EED verplichtingen is besloten om in eerste instantie voor het Niveau 3 certificaat te gaan. Mogelijk levert dit ook mogelijkheden op om stroom en/of gas te gaan leveren voor partijen/projecten waar gunningsvoordeel geldt.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van het bedrijf.

B. CO₂-reductie

De ambitie van het bedrijf om de CO₂-uitstoot te verminderen.

C. Transparantie

De wijze waarop een bedrijf in- en extern communiceert over haar CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

D. Deelname aan initiatieven

(in sector of keten) om CO₂ te reduceren.

Elke invalshoek is onderverdeeld in vijf niveaus. Hoe hoger het niveau per invalshoek, hoe meer punten het bedrijf vergaart en des te meer gunningvoordeel het bedrijf ontvangt. Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder.

In dit rapport wordt de emissie-inventaris van Greenchoice besproken. Dit rapport richt zich op invalshoek A (inzicht) en invalshoek B (CO₂-reductie) van de CO₂-Prestatieladder. De CO₂-footprint geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen: de GHG-emissies. Daarnaast geeft het inzicht in de herkomst van deze emissies met een verdeling naar directe en indirecte GHG-emissies (respectievelijk scope 1 en scope 2).

De inventarisatie is een verantwoording van eis 3.A.1 van de CO₂-Prestatieladder en is uitgevoerd conform de ISO 14064-1: 2006 (E) "*Quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals.*" In dit rapport wordt de CO₂-footprint gerapporteerd volgens § 7.3.1 van deze norm. In het laatste hoofdstuk is hiertoe een kruistabel opgenomen.

In de rapportage voor de CO₂-Prestatieladder wordt er onderscheid gemaakt tussen de scope 1, 2 en 3. Deze indeling is oorspronkelijk afkomstig uit het GHG-protocol. De SKAO plaatst 'business travel' en 'personal cars for business travel' in scope 2 in plaats van de scope 3. Omdat deze rapportage voor de CO₂-prestatieladder van de SKAO is, worden de scope 1 en scope 2 categorieën van de SKAO aangehouden.

1.1 Leeswijzer

Dit document is ter bewijsvoering van de eisen van de CO₂-Prestatieladder. Per hoofdstuk wordt een eis behandeld. Hieronder een leeswijzer.

Hoofdstuk in dit document	Eis in de CO ₂ -Prestatieladder
Hoofdstuk 2: Beschrijving van de organisatie	3.A.1
Hoofdstuk 3: Emissie-inventaris rapport	3.A.1
Hoofdstuk 4: Energiemanagement actieprogramma	2.C.2, 3.B.2 en 4.A.2
Hoofdstuk 5: Stuurcyclus	2.C.2
Hoofdstuk 6: Communicatieplan	2.C.3

2 | Beschrijving van de organisatie

Hieronder volgt een korte beschrijving van de organisatie. Verdere informatie is te vinden op de website: www.greenchoice.nl.

Greenchoice is in 2001 in de eerste vorm opgericht door drie jonge mannen met één missie: een schonere wereld door evenveel duurzame energie op te wekken als we verbruiken. Altijd met de focus op 100% groene energie.

Greenchoice heeft inmiddels ongeveer 600.000 particuliere en zakelijke klanten. Over de jaren zijn sterke banden opgebouwd met ambitieuze en ondernemende partners en worden circa 120 energiecoöperaties ondersteund. De CO₂-uitstoot van het gasverbruik van onze klanten wordt gecompenseerd door over de hele wereld bossen te beschermen en bomen te planten. Een pronkstuk dat recht in het hart van de strategie valt. Ook draaien na vier jaar de eigen windmolens aan het Hartelkanaal nog op volle toeren. Per jaar leveren zij stroom voor 18.000 huishoudens.

De missie en visie van Greenchoice is samengevat: *"Wij streven naar een toekomst waarin iedere Nederlander zich écht bewust is van zijn energieverbruik, energie bespaart en zelf – of samen met anderen – actief energie opwekt. In onze ideale toekomst wordt dit makkelijker en leuker door nieuwe, betaalbare en betrouwbare technologieën. Greenchoice gelooft in groene energie voor en door iedereen. Als we willen dat Nederland echt verduurzaamt, dan moeten we het samen doen. We zijn een ongeduldige groene energieleverancier die vindt dat de energietransitie te langzaam gaat. We wachten niet af en gaan zelf aan de slag.*

We gaan duurzaam democratiseren: betaalbare, duurzame technologie toegankelijker maken; zoveel mogelijk lokaal opwekken; oplossingen verzinnen waar iedereen aan mee kan doen.

We gaan voor Altijd Duurzaam; 365 dagen per jaar en 24 uur per dag duurzame energie. Zo maken we samen Nederland steeds groener.."

Greenchoice heeft op 30-06-2020 385,31 FTE (326,11 in dienst, 59,2 ingehuurd) en heeft zelf één kantoor nabij Rotterdam Centraal station. In 2017 is dit kantoor betrokken na een uitvoerige verbouwing waarbij het gebouw van energielabel F naar energielabel A is gegaan. De keuze voor een locatie bij het centraal station sluit aan bij het beleid om personeel zoveel mogelijk met het openbaar vervoer te laten reizen, zowel voor zakelijk verkeer als voor woon-werk verkeer.

Binnen de boundary vallen een aantal BV's waarvan de meeste geen eigen kantoor hebben. ETG en Kieszon zijn daar een uitzondering op. De Kieszon groep heeft een eigen vestiging in Rosmalen. Dit is een gehuurd deel van een kantoor. Greenchoice heeft 100% aandeelhouderschap in de Kieszon groep en is ook bestuurder, Kieszon groep heeft wel een eigen zelfstandig management team bestaande uit een drietal directieleden.

De CO₂ prestatieladder is het eerste kwaliteitssysteem dat gehanteerd wordt binnen de organisatie. De organisatie is wel gewend aan audits en externe controles op bijvoorbeeld de financiën en naleving van de regelgeving omtrent privacy, herkomst van de energie en concurrentie.

De organisatie is al jaren continu bezig om zichzelf te verduurzamen en heeft al vele acties ondernomen. Echter ontbrak het inzicht en de handvatten om nog een stap verder te kunnen gaan in de verduurzaming/CO₂ reductie. De methodiek van de CO₂ prestatieladder biedt dit inzicht en de juiste handvatten. Daarnaast is Greenchoice EED plichtig. Aangezien het hebben van het Niveau 3 certificaat op de CO₂ prestatieladder belangrijke vrijstellingen geeft op een aantal zaken die voortvloeien uit deze verplichting is dit een goede extra motivatie. Last but not least bestaat de mogelijkheid dat er kansen liggen op het gebied van energielevering voor projecten met gunningsvoordeel.

2.1 Statement bedrijfsgrootte

De totale CO₂-uitstoot van Greenchoice bedraagt in 2019 594,1 ton CO₂. Hiervan is 203,2 ton toe te wijzen aan projecten en de overige 390,9 ton komt voort uit de algemene bedrijfsvoering (business travel en gebruik van kantoren). Greenchoice valt daarmee qua CO₂-uitstoot in de categorie klein bedrijf.

	Diensten¹²	Werken/ leveringen
Klein bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (\leq) 500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (\leq) 500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (\leq) 2.000 ton per jaar.
Middelgroot bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (\leq) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (\leq) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (\leq) 10.000 ton per jaar.
Groot bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt meer dan ($>$) 10.000 ton per jaar.

Tabel 1 | Indeling in klein, middelgroot of groot bedrijf volgens Handboek CO₂-Prestatieladder 3.0.

2.2 Project met gunningvoordeel

Er zijn geen projecten met gunningsvoordeel.

3 | Emissie-inventaris rapport

3.1 Verantwoordelijke

De verantwoordelijke voor de stuurcyclus CO₂-reductie alsmede de coördinatie van alle activiteiten die hieraan gekoppeld zijn, zoals het behalen van de doelstellingen, is Ruben Veefkind, hij rapporteert direct aan de directie. Verdere onderverdeling van de verantwoordelijkheden staat omschreven in hoofdstuk 4.5.4.

3.2 Basisjaar en rapportage

Dit rapport betreft het jaar 2019; dit jaar dient als referentiejaar voor de CO₂-reductiedoelstellingen.

3.3 Afbakening

Binnen de boundary en/of footprint van Greenchoice als moederbedrijf vallen een aantal ondernemingen/concernrelaties en productielocaties. Dit staat omschreven in het document "Bepaling Organizational Boundary". Ook de uitsluitingen staan in dat document onderbouwd omschreven. De Boundary wordt ieder jaar gecontroleerd op wijzigingen en geactualiseerd.

De emissie inventaris wordt enkel uitgevoerd over de entiteiten waar ook daadwerkelijk verbruik in plaats vindt en daarmee ook uitstoot gegenereerd wordt. Dit betreft de entiteiten Greenchoice, Energie Transitie Groep en de Kieszon groep. De emissies van deze entiteiten samen vormen de CO₂ footprint van Greenchoice. De overige entiteiten zijn lege entiteiten waar op geen enkele manier uitstoot in plaatsvond in 2019 en 2020. Deze worden daarom niet nader benoemd in de footprint bepaling. Het gaat om de volgende entiteiten: Stichting Forest for Ever, Rotterdamse Energie Coöperatie, GIPP Energy Holding B.V., Greenchoice Hartelkanaal B.V., Hartel2 B.V., WGV Holding B.V.. Deze lijst wordt jaarlijks beoordeeld.

3.4 Directe- en indirecte GHG-emissies

In dit hoofdstuk worden de berekende GHG-emissies toegelicht.

3.4.1 Berekende GHG-emissies

De directe- en indirecte GHG-emissies van Greenchoice bedroeg in 2019 594,1 ton CO₂. Hiervan werd 273,3 ton CO₂ veroorzaakt door directe GHG-emissies (scope 1) en 320,8 ton CO₂ door indirecte GHG-emissies (scope 2).

Scope 1	omvang	eenheid	emissiefactor	ton CO ₂
Gasverbruik	37.968,50	m ³	1844	70,0
Brandstofverbruik wagenpark (diesel)	3.250,00	liters	3230	10,5
Brandstofverbruik wagenpark (benzine)	49.040,28	liters	2740	134,4
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (diesel)	16.330,00	liters	3230	52,7
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (benzine)	2.050,00	liters	2740	5,6
Verbruik Adblue	67,00	liters	260	0,0
Totaal scope 1				273,3

Scope 2	omvang	eenheid	emissiefactor	ton CO ₂
Elektraverbruik - grijze stroom	223.177,00	kWh	556	124,1
Elektraverbruik - grijze stroom (extern laden)	23.491,51	kWh	475	11,2
Elektraverbruik - groene stroom	360.478,00	kWh	87	31,5
Elektraverbruik - groene stroom 90% NL wind, 10% biomassa	28.580,00	kWh	8	0,2
Stadswarmte	2.549,00	GJ	22330	56,9
Zakelijke kilometers privé auto's	206.981,42	km's	220	45,5
Zakelijke kilometers openbaar vervoer	2.264.976,00	km's	6	13,6
Vliegreizen < 700	-	km's	297	-
Vliegreizen 700 - 2500	20.427,00	km's	200	4,1
Vliegreizen > 2500	229.530,00	km's	147	33,7
Totaal scope 2				320,8

Totaal scope 1 en 2	594,1
---------------------	-------

Tabel 2 | CO₂-uitstoot 2019 (in tonnen CO₂)

3.4.2 Verbranding biomassa

In het jaar van deze rapportage vond geen verbranding van biomassa plaats bij Greenchoice.

3.4.3 GHG-verwijderingen

Er heeft in het jaar van deze rapportage geen broeikasgasverwijdering of compensatie plaatsgevonden bij Greenchoice.

3.4.4 Uitzonderingen

Er zijn geen noemenswaardige uitzonderingen te noemen op het GHG Protocol.

3.4.5 Invloedrijke personen

Binnen Greenchoice zijn geen individuele personen te benoemen die een dermate invloed op de CO₂ footprint hebben, dat gedragsverandering van deze individuele persoon alleen al zou zorgen voor een significante verandering in de CO₂ footprint.

3.4.6 Toekomst

De emissies in de paragrafen hierboven zijn vastgesteld voor het jaar 2018. Er wordt een groei in de totale bedrijfsomvang verwacht. Verder zal, gezien de doelstellingen van Greenchoice, de CO₂-uitstoot de komende jaren dalen.

3.4.7 Significante veranderingen

In oktober 2019 is het voormalig kantoor van Qurrent geheel gesloten. Het wordt momenteel wel onderverhuurd, maar de huidige huurder is geheel verantwoordelijk voor de energie welke in het pand verbruikt wordt. Daarnaast is per 01-01-2020 het bedrijf Energie Transitie Groep geheel overgenomen door Greenchoice. Deze organisatie is gevestigd in Nijmegen. Verder is Kieszon aanzienlijk gegroeid in omzet en aantal FTE. In de directie van Greenchoice heeft een wisseling plaatsgevonden. Last but not least is er een effect van de corona crisis op de footprint van 2020 te verwachten.

3.5 Kwantificeringsmethoden

Voor het kwantificeren van de CO₂-uitstoot is gebruik gemaakt van een voor Greenchoice op maat gemaakt model. In het model kunnen alle verbruiken worden ingevuld. Vervolgens wordt de daarbij behorende CO₂-uitstoot automatisch berekend en vergeleken met het basisjaar. Hierbij zijn de emissiefactoren van de website co2emissiefactoren.nl gehanteerd.

In hoofdstuk 4 van het CO₂-managementplan van Greenchoice wordt beschreven waar de brongegevens per energiestroom vandaan komen.

3.6 Emissiefactoren

Voor de inventarisatie van de CO₂-uitstoot van Greenchoice over het jaar 2019 zijn de emissiefactoren uit de CO₂-Prestatieladder 3.0 gehanteerd. Omdat het gaat om specifieke emissiefactoren op nationaal niveau, zijn de gehanteerde emissiefactoren zeer geschikt voor het omrekenen van de data van de broeikasgas activiteiten naar de daarmee gepaard gaande CO₂-emissies.

De emissiefactoren van Greenchoice zullen te allen tijde meegaan met wijzigingen in de emissiefactoren van de CO₂-Prestatieladder 3.0. Voor de berekening van de CO₂-footprint van 2019 is gebruik gemaakt van de emissiefactoren versie 24-01-2020 als vermeld op www.co2emissiefactoren.nl

Er zijn geen "Removal factors" van toepassing.

3.7 Onzekerheden

De gepresenteerde resultaten moeten worden gezien als de beste inschatting van de werkelijke waarden. Bijna alle gebruikte gegevens voor de berekening van de CO₂ footprint zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten aantallen. Hierdoor is de onzekerheidsmarge zeer gering. Er zijn nog wel enkele onzekerheden. Deze worden onderstaand omschreven:

1. De Kieszon groep verrekend de energie met de verhuurder op basis van gegevens van tussenmeters. In 2019 was niet bekend wat voor stroomcontract de verhuurder had en dus wat voor stroom er werd afgenomen.
2. Het bleek niet te achterhalen hoeveel elektriciteit en gas er daadwerkelijk door Qurrent/Greenchoice verbruikt is in het voormalig kantoor van Qurrent. Er is daarom een benadering van het verbruik gemaakt op basis van niet goed onderbouwde gegevens van de verhuurder.
3. Het kantoor van ETG in Nijmegen heeft geen tussenmeters. Gas en elektriciteitsverbruik worden benaderd op basis van 50/50 verdeling met de ander huurder aangezien de helft van het pand gehuurd wordt.
4. OV kilometers van ETG zijn op basis van inschatting bepaald.
5. Het stroometiket en het warmte-etiket worden pas in mei bekend, waardoor de footprint van het hele jaar op basis van het etiket van het voorgaande jaar wordt bepaald.

3.8 Uitsluitingen

In Handboek 3.0 is de rapportage van de CO₂-emissie-inventaris over alle broeikasgassen, uitgedrukt in CO₂-equivalenten nog niet verplicht. Het is dus niet vereist overige gassen, niet zijnde CO₂ (CH₄, N₂O, HFC's, PFC's en SF₆) die vrijkomen bij operaties van het bedrijf, mee te nemen in de emissie-inventaris. Dit geldt ook voor koudemiddelen (refrigerants).

3.9 Verificatie

De emissie-inventaris van Greenchoice is niet geverifieerd.

3.10 Rapportage volgens ISO 14064-1

Dit rapport is opgesteld volgens de eisen uit ISO 14064-1, paragraaf 7. In Tabel 2 is een kruistabel gemaakt van de onderdelen uit ISO 14064-1 en de hoofdstukken in het rapport.

ISO 14064-1	§ 7.3 GHG-report content	Beschrijving	Hoofdstuk rapport
	A	Reporting organization	2
	B	Person responsible	3.1
	C	Reporting period	3.2
4.1	D	Organizational boundaries	3.3
4.2.2	E	Direct GHG emissions	3.4
4.2.2	F	Combustion of biomass	3.4
4.2.2	G	GHG removals	3.4
4.3.1	H	Exclusion of sources or sinks	3.4; 3.8
4.2.3	I	Indirect GHG emissions	3.4
5.3.1	J	Base year	3.2
5.3.2	K	Changes or recalculatons	3.4
4.3.3	L	Methodologies	3.5
4.3.3	M	Changes to methodologies	3.6
4.3.5	N	Emission or removal factors used	3.6
5.4	O	Uncertainties	3.7
	P	Statement in accordance with ISO 14064-1	3.10
	Q	Verification	3.9

Tabel 3 | Kruistabel ISO 14064-1

4 | Energiemanagement actieprogramma

In dit hoofdstuk wordt aan het kwaliteitsmanagementplan (eis 4.A.2) en het energiemanagement actieplan (eis 3.B.2) van Greenchoice vormgegeven.

4.1 Kwaliteitsmanagementplan

Het kwaliteitsmanagementplan gaat in op het borgen en verbeteren van de kwaliteit van de CO₂-footprint. De algemene doelstelling van het kwaliteitsmanagementplan is om continue verbetering van efficiënte en effectieve omgang met energie en een vermindering van de CO₂-uitstoot van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen.

Daarnaast geeft het kwaliteitsmanagementplan inzicht in de procedures, het meten en rapporteren van de CO₂-footprint. Met het kwaliteitsplan wordt er geborgd dat een volledige, betrouwbare en actuele consolidatie van de energieprestaties van Greenchoice kan plaatsvinden. Er wordt inzicht verschaft in de energieprestaties van de totale bedrijfsvoering en de totale CO₂-emissies als gevolg ervan. Met het kwaliteitsmanagementplan als middel beoogt Greenchoice de kwaliteit van de data te borgen en te verbeteren in de organisatie en de prestaties te verbeteren.

4.2 Energiemanagementplan

De NEN-EN-ISO 50001 dient als richtlijn voor het opzetten van het Energiemanagement actieplan. Met de introductie van een energiemanagementsysteem wordt geborgd dat een volledige, betrouwbare en actuele consolidatie van de energieprestaties van Greenchoice kan plaatsvinden. Kern van het energie- en kwaliteitsmanagementplan is continue evaluatie van de activiteiten en geconstateerde afwijkingen om verbeteringen te realiseren en zijn dan ook opgesteld volgens de Plan-Do-Check-Act cyclus zoals deze is opgenomen in de NEN-EN-ISO 50001.

4.3 Energiebeleid

Greenchoice is een waardegedreven organisatie die staat voor duurzaamheid en hoge klantwaardering. Er wordt iedere dag gestreefd naar steeds een beetje beter.

Overbodig om te zeggen is dat duurzaamheid de basis vormt van het bestaan van Greenchoice. Het geldt voor de producten en diensten en ook voor de interne bedrijfsvoering, investeringen in medewerkers, samenwerkingen, het helpen opbouwen van coöperaties en de maatschappelijke betrokkenheid. Altijd met een blik op de lange termijn. Een duurzame visie dus. De aanpak is idealistisch én realistisch. Dit heeft geresulteerd in een serieuze, stevige plek in de energiewereld.

In en rondom het kantoor wordt de CO₂-footprint zo laag mogelijk gehouden. Met aanpassingen is het pand van energielabel F naar A gebracht. Met uitzondering van een enkeling komen de medewerkers op de fiets of met het OV naar kantoor, er wordt gestreefd naar een paperless office en er zijn maar een beperkt aantal printers. Van de kantoorartikelen die gebruikt worden is al 75% duurzaam geproduceerd.

Iedere afdeling wordt gemotiveerd om mee te denken en te werken aan verdere verduurzaming.

Naast dit energiebeleid is er door middel van certificering op Niveau 3 op de CO₂ prestatieladder en implementatie van de methodiek nu ook een doelstelling om het energieverbruik van de processen en werkzaamheden nog verder te verlagen doormiddel van het nemen van reductiemaatregelen.

4.4 Doelstellingen

De algemene doelstelling van het energiemanagementsysteem is om te komen tot een continue verbetering van de energie-efficiëntie en vermindering van de CO₂-uitstoot van de bedrijfsactiviteiten. Hierbij dient te worden opgemerkt dat door fluctuerende

hoeveelheid klanten en de samenstelling van de geleverde diensten het absolute energieverbruik hoger kan zijn, terwijl het relatieve verbruik wel degelijk lager is.

De specifieke doelstelling is om het energieverbruik in 2021 met 35% te verlagen ten opzichte van 2018. Hierbij wordt uitgegaan van dezelfde hoeveelheid werk per jaar (omzet, FTE en activiteitensoort) is uitgevoerd als in het basisjaar. Daarom wordt de reductiedoelstelling gerelateerd aan het aantal FTE.

4.5 Uitvoering

4.5.1 Energieaspecten

De eerste stap is het inzichtelijk maken van de energieverbruikers van de organisatie en de keten waarin de onderneming actief is. Op basis van dit inzicht kan er worden gekeken op welke aspecten er resultaat valt te behalen in de reductie van CO₂-uitstoot. Dit inzicht is verwerkt in de verschillende rapportages. Periodiek (één keer in de 6 maanden) wordt deze lijst beoordeeld en getoetst op actualiteit van de werkelijke energiestromen.

4.5.2 Referentiejaar

Er is gekozen om de CO₂-footprint van 2018 te gebruiken als referentiejaar. De CO₂-emissie is uitgevoerd conform het gestelde in dit document. De betrouwbaarheid wordt gecontroleerd door een interne audit. Vanuit de geconstateerde kansen wordt gekeken welke onderdelen in aanmerking komen voor het formuleren van doelstellingen. De directie stelt uiteindelijk de doelstelling vast.

4.5.3 Reductiedoelstellingen

De algehele reductiedoelstelling wordt geformuleerd tot 2021. Vanuit deze vastgestelde algehele reductiedoelstelling worden jaarlijkse maatregelen geformuleerd. Beide worden vastgelegd in het jaarlijkse reductieplan. In dit plan worden de maatregelen benoemd die worden genomen om de doelstelling te halen en welke afdelingen verantwoordelijk zijn voor de realisatie van de maatregelen. Dit overzicht van te nemen maatregelen en verantwoordelijke afdelingen staan vermeldt in het jaarlijkse reductieplan.

4.5.4 Organisatie van de CO₂-footprint

In 2019 is Greenchoice begonnen om de CO₂-emissies structureel in kaart te brengen. Dit heeft geleid tot het invoeren van een CO₂-reductiesysteem in het kader van de CO₂-prestatieladder. Hiervoor zijn verantwoordelijkheden benoemd binnen Greenchoice onder eindverantwoordelijkheid van de directie van Greenchoice. De Manager Strategie en CO₂-projecten is verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van de jaar rapportages, de monitoring van de emissiegegevens en de rapportage hierover aan de directie. Daarnaast is hij verantwoordelijk voor de coördinatie van:

- Het aanleveren van de gegevens, (onder sub-verantwoording van de manager HR/facilitair)
- De communicatie over het CO₂-reductiesysteem (onder sub-verantwoording van de manager marketing/communicatie)
- het uitvoeren van de maatregelen en de voortgang die wordt gerealiseerd (onder verantwoording van de sub-manager HR/facilitair)

Hij wordt hierin bijgestaan door diverse collega's van de afdelingen accounting, HR, facilitair, Marketing (communicatie) en IT.

HR/IT zijn verantwoordelijk voor de mogelijkheden van CO₂-reductie met betrekking tot woon/werk verkeer van medewerkers, inzet van privé voertuigen voor dienstreizen, en de transportkeuze voor langere reizen.

De afdeling facilitair is onder andere verantwoordelijk voor de inkoop van energie, afvalverwerking en dergelijke. Daarnaast assisteert de facilitair medewerker de Manager Strategie en CO₂-projecten met zijn verantwoordelijkheden ten aanzien van

verantwoording, monitoring en communicatie over het CO₂-reductiesysteem, de doelstellingen en de voortgang die wordt gerealiseerd.

Er is een projectteam samengesteld om zich actief bezig te houden met de CO₂ prestatieladder methodiek. Zij zijn de zogezegde duurzaamheidsambassadeurs. Naast waardevolle input zorgen zij ook voor meer bewustwording bij de medewerkers en laten zij het onderwerp 'leven' binnen de organisatie. Awareness campagnes worden in gang gezet door het projectteam. De coördinator marketing/communicatie zorgt voor voldoende bekendheid binnen de organisatie en het nakomen van de doelstellingen en bijbehorende acties door het personeel wordt gecontroleerd onder verantwoording van de manager HR.

4.5.5 Energiemanagement actieplan

In onderstaande tabel wordt weergegeven op welke wijze, wanneer en door wie de gegevens voor de CO₂-footprint geïnventariseerd worden.

Emissiestroom	Eenheid	Bron	Verantwoordelijke afdeling
Gas - Vastgoed	M3	Opgave verhuurder (Kieszon en ETG) Facturen (Greenchoice)	Administratie GC ETG, Kieszon
Brandstof wagenpark - Diesel - Benzine - Elektra	Liters kWh	Rapportages/tankpassen	Administratie GC, Kieszon
Brandstof materieel - Diesel - Benzine - AdBlue	Liters	Rapportages/tankpassen	Kieszon
Elektra - Vastgoed	kWh	Opgave verhuurder (Kieszon en ETG) Facturen (Greenchoice)	Administratie GC ETG, Kieszon
Zakelijke kilometers	Euro's	Declaraties	HR Greenchoice, Kieszon

De afgesproken deadline voor het aanleveren van de gegevens is 15-02 en 15-08 van ieder jaar. Bovenstaande gegevens worden door de verantwoordelijke afdelingen aangeleverd aan de projectleider van de CO₂-Prestatieladder. Deze zorgt voor het tijdig verwerken (halfjaarlijks) van de gegevens in de CO₂-footprint.

4.5.6 Energieverbruik Greenchoice

Twee keer per jaar (elke 6 maanden) brengt Greenchoice haar energieverbruik in beeld. De uitvoering van deze inventarisatie vindt plaats conform ISO 14064-1, het GHG-protocol voor scope 1 en 2 en de eventuele vereisten vanuit de CO₂-Prestatieladder. Tevens wordt er beoordeeld of de organisatorische grens nog actueel is.

De Manager Strategie en CO₂-projecten is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de inventarisatie, geassisteerd door de accounting/ facilitair medewerker. Voor de inventarisatie wordt er gebruik gemaakt van een datasheet, waarin de conversiefactoren zijn opgenomen. De onderbouwing van de gegevens in het datasheet wordt verzameld in de CO₂-map op het netwerk. Nadat de inventarisatie voor de betreffende periode heeft plaatsgevonden, voert de Manager Strategie en CO₂-projecten een kwaliteitscontrole uit op de data, in samenwerking met de extern adviseur. Hij beoordeelt of de organisatiegrenzen juist zijn, de gegevens onder de juiste scope zijn verwerkt en of de juiste conversiefactoren zijn gehanteerd.

4.5.7 Energie reductiekansen

Met het projectteam is een lijst met mogelijke reductiemaatregelen opgesteld. Deze lijst zal aan de hand van de voortgang en voortschrijdend inzicht geëvalueerd en aangepast worden met hetzelfde projectteam. Maar iedereen binnen Greenchoice kan ideeën voor energie/CO₂-reductie aandragen via de e-mail en/of informeel overleg. Daarnaast worden er maandelijks meet-ups gehouden waar CO₂ en de reductie van de uitstoot als onderwerp aan bod kunnen komen. Deze energie/CO₂-reductie kansen worden besproken in het periodieke overleg met het projectteam en daar gewogen op effectiviteit. Indien blijkt dat zij mogelijk effectief zijn, worden zij toegevoegd aan de lijst met maatregelen.

4.5.8 Monitoren en beoordelen

Twee keer per jaar wordt de voortgang van de reductiedoelstelling en de afgeleide maatregelen en het jaarplan bepaald. De Manager Strategie en CO₂-projecten rapporteert de resultaten aan de deelnemers van het CO₂-overleg. Directie en leden van het management. Deze rapportage omvat minimaal:

- ✓ Een overzicht van het energieverbruik en de CO₂-emissies per scope
- ✓ Een vergelijking van het energieverbruik ten opzichte van het referentiejaar
- ✓ Een analyse van opvallende toe- en afnames van het verbruik en/of CO₂-emissie
- ✓ De voortgang van en de prognose voor het behalen van de reductiedoelstelling en eventuele aanbevelingen voor preventieve of corrigerende maatregelen
- ✓ De status van eerdere preventieve of corrigerende maatregelen
- ✓ Algemene ontwikkelingen

Op basis van deze rapportage beslist de directie of bijsturing van de doelstellingen en/of aanpassing van het jaarplan noodzakelijk is.

4.6 TVB Matrix

	Taak - verantwoordelijkheid - bevoegdheid	Frequentie	Projectteam	HR/Facilitair medewerker	Manager Strategie en CO ₂ projecten	Marketing/communicatie	Externe adviseurs	Directie
Inzicht								
Verzamelen gegevens emissie inventaris	t	halfjaarlijks	X					
Collegiale toets op emissie inventaris	t	halfjaarlijks		X		X		
Accorderen van emissie inventaris	b	jaarlijks		X			X	
Opstellen emissie inventaris rapport	t	jaarlijks				X		
Evaluatie op inzicht: energie-beoordeling	t+v	jaarlijks		X		X		
Reductie								
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie	t+v	halfjaarlijks		X		X		
Bepalen CO ₂ -reductiemaatregelen	t	halfjaarlijks	X	X			X	
Bepalen CO ₂ -reductiedoelstellingen	t	jaarlijks		X			X	
Accorderen van doelstellingen	b	jaarlijks					X	
Coördinatie CO ₂ -reductie doelstellingen	v	continu		X			X	
Realiseren CO ₂ -reductie doelstellingen	t	continu	X	X				
Monitoring&evaluatie voortgang CO ₂ -reductie	t+v	halfjaarlijks	X	X		X		
Communicatie								
Aanleveren informatie nieuwsberichten	t	halfjaarlijks	X	X	X			
Actualiseren website	t+b	halfjaarlijks				X		
Actualiseren pagina SKAO-website	t+b	jaarlijks			X		X	
Bijhouden interne communicatie	t+b	halfjaarlijks			X	X	X	
Goedkeuren van interne communicatie	b	halfjaarlijks			X	X		
Goedkeuren van externe communicatie	b	halfjaarlijks			X	X		
Participatie								
Inventarisatie mogelijk relevante initiatieven	t	halfjaarlijks			X		X	
Besluit deelname initiatieven	b	jaarlijks			X			X
Deelname aan sectorinitiatieven	v	continu	X		X			
Overig								
Eindredactie CO ₂ -dossier	v	continu			X			
Voldoen aan eisen CO ₂ -Prestatieladder	v	continu					X	
Uitvoeren Interne Audit CO ₂ -reductiesysteem	t	halfjaarlijks					X	
Rapporteren aan management	b	halfjaarlijks			X			
Besluitvorming over CO ₂ -reductiebeleid	v	halfjaarlijks			X			X

4.7 Borging van het kwaliteits- en energiemangement actieplan

Greenchoice beschikt nog niet over een ander kwaliteitsmanagementsysteem. De CO₂ prestatieladder wordt daarom als geheel nieuw systeem ingevoerd binnen de organisatie. Hieronder vallen uiteraard de onderdelen: interne en externe audits en de jaarlijkse directiebeoordeling.

4.7.1 Interne audits

Jaarlijks wordt er een interne audit uitgevoerd. Deze audits zijn gericht op het toetsen van de effectieve en doelmatige implementatie van het energiebeleid. Daarnaast heeft het als doel om de kwaliteit van de CO₂-footprint te verhogen en een betrouwbaar beeld te krijgen van de voortgang van de reductiedoelstellingen van Greenchoice. De interne audit richt zich op de manier waarop de gegevens zijn verzameld en verwerkt. De interne auditor stelt een audit rapport op met daarin de bevindingen van de interne audit. Er wordt verhoogde aandacht besteed aan de volgende zaken:

- ✓ Kan de CO₂-emissie inventarisatie worden geverifieerd met tenminste een beperkte mate van zekerheid
- ✓ Voldoet de inventarisatie aan de eisen gesteld in ISO14064-1
- ✓ Zijn de juiste gegevens gebruikt bij het opstellen van de CO₂-footprint (steekproefsgewijs facturen en verbruik gegevens met elkaar vergelijken)
- ✓ Aan welk niveau van de CO₂-Prestatieladder wordt er voldaan

Aanbevelingen uit de audits worden meegenomen in het jaarplan ter verbetering van het systeem.

4.7.2 Externe audits

Jaarlijks wordt Greenchoice door een externe auditor onderzocht of zij voldoet aan de eisen van de CO₂-prestatieladder voor het niveau waarvoor Greenchoice is gecertificeerd.

4.7.3 Directiebeoordeling

Jaarlijks vindt er een beoordeling plaats door de directie van het kwaliteitsmanagementsysteem op geschiktheid, passendheid en doelmatigheid. Hier wordt een rapportage van gemaakt, dat dienstdoet als kwaliteitsregistratie. De output van de management review is een jaarplan met daarin vermelde doelstellingen en/of verbeteringen voor het nieuwe jaar. In de directiebeoordeling worden ook de documenten die horen bij de CO₂ prestatieladder onderschreven en worden bevindingen uit eerdere interne en externe audits meegenomen.

4.7.4 Feedback

Aan de hand van de input uit de vorige fases en het evaluatierapport van de directiebeoordeling kunnen doelstellingen, indien noodzakelijk, worden bijgesteld en kunnen er vervolgacties worden uitgezet om de verbeteringen te realiseren. Dit is nodig om continue verbetering van het kwaliteitsmanagementsysteem te bevorderen. De terugkoppeling van de uitkomsten wordt zowel mondeling als schriftelijk naar betrokkenen verzorgd. Zij dragen zorg voor het nemen van corrigerende/preventieve maatregelen binnen hun eigen organisatieonderdeel. De Manager Strategie en CO₂-projecten is hier verantwoordelijk voor.

5 | Stuurcyclus

Het CO₂-beleid kent cycli van een half jaar, waarin de volgende zaken geïnventariseerd worden:

- ✓ De gegevens voor de CO₂-footprint verzameld worden;
- ✓ Beoordeeld wordt of de emissiefactoren nog actueel zijn;
- ✓ Er significante veranderingen in het bedrijf zijn welke een impact op de footprint kunnen hebben;
- ✓ Beoordeeld wordt of herberekening van emissies van voorgaande jaren vanwege deze veranderingen nodig is;
- ✓ De voortgang van de CO₂-reductie en behalen van de doelstelling bepaald wordt.

Vervolgens wordt beoordeeld of sturing op de doelstelling en maatregelen nodig is, in de vorm van het aanscherpen van de doelstelling wanneer deze (te) eenvoudig behaald wordt, of in de vorm van het nemen van extra maatregelen wanneer bepaalde maatregelen niet mogelijk bleken te zijn en de doelstelling niet gehaald dreigt te worden. Hierover wordt vervolgens intern en extern gecommuniceerd. Daarnaast wordt de nuttige toepassing van het sector- of keteninitiatief in de afgelopen periode geëvalueerd. Hieronder is een zogenoemde PDCA-cyclus weergegeven, waarin de verschillende fasen van het CO₂-reductiebeleid zijn weergegeven.

6 | Communicatieplan

In dit deel van het document wordt aangegeven op welke momenten er wordt gecommuniceerd over het CO₂-reductiesysteem van Greenchoice.

6.1 Externe belanghebbenden

Hieronder worden de externe belanghebbenden opgenoemd. Dit zijn partijen die belang hebben bij reductie van energie en van de meest materiële CO₂-emissies. Tevens zijn het potentiële partners om mee samen te werken aan CO₂-reductie. Communicatie aan de externe belanghebbenden vindt plaats via de website van Greenchoice.

Externe belanghebbenden	Belang CO ₂ -beleid & kennisniveau
Klanten (particulieren, bedrijven en overheden)	Een relatief groot deel van de klanten is klant geworden bij Greenchoice vanwege haar duurzame missie. Veel klanten verwachten daarom dat Greenchoice zelf ook actief bezig is met het verlagen van haar eigen CO ₂ -footprint. Maar vooropstaand verwachten ze vooral van Greenchoice dat de producten en services van Greenchoice de klant zelf kan helpen te verduurzamen.
Leveranciers	Hoe steviger de duurzaamheid van Greenchoice verankerd is, zowel intern als extern, hoe aantrekkelijker het is voor leveranciers om aan Greenchoice te leveren. Door de duurzaamheidsambities van Greenchoice zullen ook steeds strengere eisen aan de leveranciers gesteld worden.
Personeel	Door deelname aan de CO ₂ -Prestatieladder stimuleert Greenchoice de bewustwording bij haar personeelsleden. Hoewel veel personeelsleden al intrinsiek gemotiveerd zijn, is er nog terrein te winnen.
Maatschappij	Greenchoice zal steeds meer als opnieleider, of in ieder geval vooroploper gezien worden. Automatisch heeft Greenchoice daardoor een voorbeeldfunctie.
Gemeente Rotterdam	Heeft zelf een scherpe duurzaamheidsdoelstelling. In Rotterdam gevestigde bedrijven kunnen daar aan bijdragen.

6.2 Interne belanghebbenden

Interne belanghebbenden zijn de medewerkers en het management van Greenchoice en de onderliggende BV's. Deze zullen vooral op de hoogte gehouden worden via nieuwsberichten op intranet, weekverslagen en de maandelijkse update meetings. Het management zal daarnaast betrokken zijn bij de besluitvorming van de te nemen reductiemaatregelen, de voortgang van de CO₂-reductie en overige hoofdzaken van het CO₂-reductiebeleid.

6.3 Projecten met gunningvoordeel

Communicatie over het CO₂-beleid van Greenchoice betreft ook het beleid ten aanzien van projecten die aangenomen zijn met gunningvoordeel. Er zijn momenteel geen projecten met gunningsvoordeel en het is ook niet de verwachting dat dit op korte termijn van toepassing zullen zijn. Mocht er sprake zijn van kans op een project met gunningsvoordeel, dan zal bij deze projecten specifiek gecommuniceerd worden over de CO₂-uitstoot van het project als ook over de doelstelling en de voortgang in CO₂-reductie. Dit zal hoofdzakelijk gebeuren via de algemene communicatieberichten van het bedrijf. Waar nodig wordt dit aangevuld met communicatie via het werkoverleg van het project.

6.4 Communicatieplan

WAT (Boodschap)	WIE (uitvoerders)	HOE (Middelen)	DOEL- GROEP	WANNEER (Planning & frequentie)	WAAROM (doelstelling)
CO ₂ -footprint van bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Intranet en update meetings	Intern	Halfjaarlijks Q1 en Q3	Bewustwording van de CO ₂ -footprint intern vergroten
CO ₂ -footprint van bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website	Extern	Halfjaarlijks Q1 en Q3	Bewustwording van de footprint onder externe partijen vergroten
CO ₂ -reductiedoelstellingen + voortgang en maatregelen voor bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Intranet, weekberichten en update meetings	Intern	Halfjaarlijks Q1 en Q3	Bewustwording van de doelstelling en maatregelen onder medewerkers vergroten
CO ₂ -reductiedoelstellingen + voortgang en maatregelen voor bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website	Extern	Jaarlijks Q1	Bekendheid van de doelstelling en maatregelen onder externe partijen vergroten
Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf en projecten	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Intranet, weekberichten en update meetings	Intern	Halfjaarlijks Q1 en Q3	Betrokkenheid medewerkers stimuleren en medewerkers aanzetten tot CO ₂ -reductie
Communicatieberichten	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website	Extern	Halfjaarlijks Q1 en Q3	Betrokkenheid externe belanghebbenden stimuleren
Website updaten	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website	Extern	Halfjaarlijks Q1 en Q3	Documenten updaten
Publicatieplicht SKAO	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website SKAO	SKAO	Jaarlijks Q4	Publiceren van documentatie behorende bij eis 3.D.1 en jaarlijks updaten maatregelenlijst

6.5 Website

Op de website van Greenchoice is een pagina ingericht over het CO₂-reductiebeleid van het bedrijf. Op deze pagina wordt de nodige informatie over het CO₂-beleid weergegeven en zijn de laatste versies van de documenten terug te vinden.

6.5.1 Tekstuele informatie

Op de CO₂-Prestatieladder pagina op de website bevindt zich te allen tijde up-to-date informatie over:

- ✓ Het CO₂-reductiebeleid;
- ✓ De CO₂-footprint;
- ✓ De CO₂-reductiedoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- ✓ De CO₂-reductiesubdoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- ✓ De CO₂-reductiemaatregelen (en de voortgang hiervan);
- ✓ Acties en initiatieven waarvan Greenchoice deelnemer of oprichter is;
- ✓ Een verwijzing naar de bedrijfspagina op de website van de SKAO;

De voortgang zal beschreven worden middels het publiceren van de halfjaarlijkse communicatieberichten. Om daadwerkelijk transparant te kunnen zijn over deze voortgang, zullen de communicatieberichten minimaal twee jaar op de website zichtbaar blijven.

6.5.2 Gedeelde documenten

Tevens bevinden zich op deze pagina te allen tijde de meest actuele versies van onderstaande documenten (te downloaden als PDF).

- ✓ Communicatiebericht (eis 3.C.1)
- ✓ Het CO₂-Reductieplan (eis 3.B.1 & 3.D.1)
- ✓ Het CO₂-Managementplan (eis 2.C.3 & 3.B.2)
- ✓ Certificaat CO₂-Prestatieladder

6.5.3 Website SKAO

Op de website van de SKAO bevinden zich te allen tijde de meest actuele versies van onderstaande documenten:

- ✓ Actieve deelname initiatieven (eis 3.D.1)
- ✓ Inge vulde maatregelenlijst

Op de website van de SKAO dient elk document een PDF te zijn met vermelding van een versienummer, een handtekening van de autoriserende verantwoordelijke manager en de autorisatiedatum.

Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kunnen De Duurzame Adviseurs geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten, onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering van de opgestelde beoogde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kunnen De Duurzame Adviseurs niet aansprakelijk worden gesteld.

In geen enkel geval zijn De Duurzame Adviseurs, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gederfde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan Greenchoice. Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Colofon

Auteur(s)	Martin Havik (De Duurzame Adviseurs)
Kenmerk	CO ₂ -Managementplan
Datum	09-10-2020
Versie	1.6
Verantwoordelijke manager	Ruben Veefkind

Handtekening autoriserend verantwoordelijk manager:
